

▷ ЗМІСТ

Коли минуле попереду

Переглянути та купити книгу на ridmi.com.ua

▷ Про книгу

Поліна ніколи не забуде того, що сталося з нею в юності. Зараз вона успішна жінка, а тоді - залякана дівчинка, яка з благанням дивилася в очі трьом гвалтівникам. Але вони не пожаліли її, як і вона не пожаліла потім свою доньку, залишивши дитину в пологовому будинку. Поліна хотіла забути своє минуле. Вона втекла в інше місто, в інше життя. Але хіба можна втекти від себе? Якось Поліна ледь не потрапляє в ДТП, і її рятує незнайома дівчина. В її обличчі Поліна раптом бачить такі рідні риси... Але це неможливо. Вона спалила всі мости. Тоді чому в серці ледь чутно затримтіла надія?..

СВІТЛАНА ТАЛАН

Коши шинує
попереду

КСД

СВІТЛАНА
ТАЛАН

СВІТЛАНА
ТАЛАН

*Кожи минуле
попереду*

РОМАН

ХАРКІВ 2023 **КСД**

КСД

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2023

ISBN 978-617-15-0366-3 (epub)

Жодну з частин цього видання не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі без
письмового дозволу видавництва

Електронна версія зроблена за виданням:

Талан С.

T16 Коли минуле попереду : роман / Світлана Талан. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2023. — 304 с.

ISBN 978-617-15-0180-5

Поліна — успішний модельєр і просто приваблива жінка. Занадто рано ця працелюбна і смілива красуня пізнала самотність і втрати, але, подолавши чимало крутых сходинок у своєму житті, спромоглася виконати всі обіцянки, дані покійним батькам. Нарешті Поліна змогла зустріти і справжнє кохання — треба лише зовсім трохи зачекати, і вони з Євгеном завжди будуть разом. Проте майбутнє, як і минуле, приховує чимало скелетів у шафах, і не всі сторінки життя вдається перегорнуті остаточно.

УДК 821.161.2

© Талан С. О., 2023

© Depositphotos / NatashaBreen, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2023

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2023

Ми всі носимо маску, і настає момент, коли не можемо зняти її, не видаливши клапті шкіри.

Andre Bertio

Розділ 1

Поліна прокинулася від звуку будильника на мобільному телефоні й, не розплющаючи очей, простягла руку, торкнулася подушки поряд — Євгена вже не було.

«Пішов», — була її перша думка цього ранку.

Поліна знала, що він просто так не піде — залишить для неї записку, — і не помилилася. Хутко сковзнувши з ліжка, вона намацала ногами улюблені м'якенькі капці з мордочкою зайченяти, підійшла до столика. «Кохаю! Люблю та ще сто разів люблю! Твій Жека», — прочитала вона.

— І я тебе люблю! — прошепотіла й торкнулася губами аркуша, вирваного з її ж блокнота.

Жінка приготувала собі каву. Звичка розпочинати свій день із чашки міцного ароматного напою в неї з'явилася давно, ще відтоді, коли вона вирішила створити своє модельне агентство. Їй було лише дев'ятнадцять, і ті, хто не знав, що їй довелося пережити за такий короткий відтинок життя, Поліні тільки заздрили. Ще б! Така молода, а вже має свій стартовий капітал!

«Зараз у мене заздрісників іще більше, — подумала жінка, поволі попиваючи каву, — але тепер хоч є чому заздрити, а тоді, вісімнадцять років тому... Та що це я починаю ранок із неприємних спогадів? Як кажуть американці, “я сама себе зробила!” і з повним правом можу пишатися собою».

Поліну чекав насичений день: її модельна агенція «Ліна» готувала нову колекцію жіночого літнього одягу для показу в Лондоні. Залишався лише місяць, але далеко не все ще було готове. До того ж одна з моделей примудрилася зламати ногу серед білого дня на рівному місці, і тепер треба було терміново шукати їй заміну та підганяти під неї підготовлені для показу зразки. Поліна вже дала завдання своїй головній асистентці та подругі Ларисі зайнчатися пошуком підхожої дівчини, але поки що результату не було.

«Якщо брендовий одяг, який представило мое агентство, матиме успіх на показі, відкриються нові перспективи, — думала Поліна, переключивши думки на позитивні, — а це забезпечить надалі непогані заробітки».

Поліна намагалася ніколи не розпочинати новий день із поганих та сумних думок. Вона вже давно помітила, що тоді в неї все виходить і день минає результативно.

«Буду думати про Євгена, — ретельно вимивши чашку, вирішила вона. — Він — мій найкращий позитивчик, моє єдине кохання!»

Поліна повторила його ім'я кілька разів поспіль, вслухаючись в інтонацію свого голосу, і це слово звучало для неї як найпрекрасніша музика на світі. Вона кохала і була коханою, і від почуття неймовірного щастя їй хотілося злетіти над цим тлінним світом і з висоти пташиного польоту кричати: «Люди! Я люблю! Я щаслива!»

Для повноти щастя Поліні не вистачало одного маленького пазлика: Євген не був вільний. Чоловік, який підкорив її серце, був одружений, але вони точно знали, що залишилося потерпіти зовсім недовго. Через рік його син закінчить навчання в університеті, й ось тоді Євген зможе піти із сім'ї з чистою совістю. Син влаштується на роботу, а хворою дружиною опікуватиметься доглядальниця. Поліна з Євгеном домовилися, що квартиру він залишить дружині та переїде до її великого будинку. Також вони забезпечуватимуть її всіма необхідними ліками, оплачуватимуть консультації лікарів та гідний догляд. Євгеновому синові куплять окреме житло, щоб він міг мешкати самостійно.

Іноді Поліну починала мучити совість: як-не-як вона забирає чоловіка із чужої сім'ї, де дружина після автокатастрофи вже багато років може пересуватися тільки на інвалідному візку, але щастя... воно не вибирає, де йому оселитися. Цього разу воно прийшло до неї, Поліни, власниці відомої в місті модельної агенції, тридцятисемирічної жінки, яка пройшла тернистий шлях, перш ніж здобула своє жіноче щастя. Поліна вже не сподівалася, що колись зустріне того самого, єдиного, від однієї думки про якого шумітиме в голові й шалено стукатиме серце. Вона ненавиділа чоловіків, і ніхто не мав права засуджувати її за це — надто багато лиха вони принесли в її життя.

— Геть сумні спогади! — сказала собі Поліна, кинувши погляд на своє відображення в дзеркалі.

На неї дивилася красива, доглянута жінка в розквіті сил, худорлява, ні грама зайвої ваги, з виразними очима, тонкими рисами обличчя,

природними, у міру пухкими губами. Поліна поправила світло-русяве волосся, яке не знало фарби, і залишилася задоволена собою.

— Полінко, уперед! — сказала вона, усміхнувшись до свого відображення. — На тебе чекають робота й успіх! Інакше ніяк!

Розділ 2

День видався важким, і надвечір, коли Поліна повернулася додому, ранковий заряд позитивом було вичерпано повністю. Цілоденна біганина, та ще й у туфлях на високих підборах, далася взнаки: ноги були важкі, немов пудові гирі. Увійшовши до будинку, Поліна одразу ж зняла туфлі й, прихопивши рушник, попрямувала до ванної кімнати. Змивши весь денний негатив, стала почуватися трохи краще. Вона сіла на улюблений зручний диван, підібгала під себе ноги. Навколо неї лише стіни, мовчазні свідки її самотності. У будинку — німа тиша.

«І словом обмовитися нема з ким», — сумно подумала Поліна.

Вона страшенно не любила вечори. Їх настання нагадувало про те, що в цьому великому світі в неї немає нікого. Вона одна! Навіть тоді, коли в її житті з'явився Євген, самотність не хотіла покидати стін цього будинку. Її коханий чоловік був одружений і своєю присутністю скрашував її самотність лише раз на тиждень. Решту часу в цих стінах жили смуток і відчуття непотрібності. Від ранкового настрою не залишилося і сліду. Думки про те, що в цей час її коханий поруч із дружиною, уперто не відпускали, навіювали непереборний сум, і Поліні вже не хотілося літати над тлінним світом, кричати на весь голос про своє кохання. Три роки вони разом. І лише один день на тиждень належить їй, усі інші дні — чужі. Євген Сергійович Нужний, директор невеликого цементного заводу, мав досить скромний оклад і був старший за Поліну на десять років. Цей непоказаний на вигляд чоловік із округлим животом і до того ж не вільний зумів викликати в ній найщиріші почуття.

— Любов зла, — жартувала Поліна, коли її подруга Лариса підсміювалася з неї.

Поліна не була обділена увагою чоловіків. На самодостатню симпатичну жінку западали і гарні, і багаті, і два в одному. Але ким вони були для Поліни? Порожнім місцем! Їй подобалося опановувати їхніми серцями, спочатку помучивши як слід, щоб потім, коли вони були готові цілувати її сліди, легко відшити й спостерігати за їхніми душевними муками. Вона не вважала себе стервом, хоча це слово давно вже приклейлося до неї. Поліна знала одне: ніхто з оточення не може засуджувати її поведінку, оскільки вони не знають, що вона має

на це повне право. Вона ненавиділа чоловіків, і зв'язок із ними був не чим іншим, як жіночою помстою. Поліна отримувала моральне задоволення від флірту, який переходив у серйозніші стосунки. Так думали чоловіки, яким вона дарувала надію. Вони навіть не здогадувалися, що були просто марionетками в гарних ручках своєї обраниці, коли намагалися максимально задовольнити її в сексі. Вона хотіла ще більшої розкостості та неодноразових шалених оргазмів за ніч, і чоловіки вправлялися як могли, щоб потешити багату вибагливу красуню. Кожен із них хотів чимось здивувати Поліну, і вона часто отримувала від шанувальників дорогі подарунки. Найчастіше це були прикраси з діамантами. Поліна приймала презенти від своїх залицяльників, а розлучившись із ними, не мала звички повернати назад, але й сама їх не носила. Подаровані коштовності були потрібні їй для іншої справи. Її обранці навіть не підозрювали, що підступна жінка, награвшись із ними й відчувши, що вони повністю у її владі, швидко знаходила вагомий привід розлучитися. Іноді вона вдавалася до хитрощів, найнявши повію, щоб застукати обранця на гарячому. Ніхто з них не залишив найменшого сліду в її душі, і вони навіть не здогадувалися, що Поліна взагалі не пам'ятала їхніх імен. Все, що було в минулому, вона вважала за краще залишати позаду й ніколи туди не повернутися, хоча були дні, які вона не мала права забувати.

Поліна налила собі келих вина, вийшла з ним надвір. Перебувати в будинку наодинці було нестерпно, особливо вечорами, і вона любила посидіти з келихом у руці у дворі на лавці-гойдалці. Легке похитування та кілька ковтків червоного вина трохи заспокоювали її. Поліна спеціально встановила лавку в такому місці, звідки можна було спостерігати захід сонця, перебуваючи в тіні від сусіднього будинку. День повільно скочувався до горизонту, рожеве коло сонця забарвило нечисленні хмарки в прегарний пурпурний колір.

«Щодня неповторний, він іде раз і назавжди, щоб більше не повернутися», — сумно подумала Поліна.

Вона не любила поверматися в минуле навіть у думках, вважаючи, що це лише обтяжує життя, але пам'ять зберігає навіть те, про що не хочеться згадувати, і час від часу, незалежно від бажання людей, дістає щось зі своєї глибини. Так було й у Поліни. Сьогодні вона чомусь згадала той час, коли мала великий акваріум із рибками. Він з'явився в її будинку як предмет заспокоєння й упорядкування почуттів. Хатня

робітниця не мала жодного уявлення про догляд за ним, і Поліна поклала ці обов'язки на садівника дядька Василя. Чоловік, який приходив двічі на тиждень доглядати зелену територію садиби та дворик, охоче погодився. Деякий час Поліна справді отримувала заспокоєння, коли після робочого дня тривалий час спостерігала за плавними рухами рибок, але це не рятувало її від вечірньої самотності. Згодом жінка почала розмовляти з мешканцями акваріума, проте вони виявилися не найвдячнішими слухачами: байдуже подивившись на свою господиню, рибки ховалися у водоростях — вони жили своїм життям і до хазяйчиних проблем їм не було жодного діла. Проте Поліна продовжувала розповідати їм про минулий день, ділитися думками. Якось вона зайшла до зоомагазину й побачила дівчинку років семи, яка зі сльозами на очах умовляла маму купити їй акваріум із рибками, але жінка сказала, що таких грошей у них немає і ніколи не буде. Поліна підійшла до неї і сказала:

— Вибачте, я випадково почула прохання вашої дівчинки. У мене є хороший акваріум, але його нема кому доглядати, тож я можу подарувати його вам.

Поліна досі пам'ятала, як спалахнули радістю очі дівчинки, як вона з благанням подивилася на свою матір і, почувши її «ми були б вам дуже вдячні», кинулася до Поліни, обійняла її і сказала: «Дякую, тітонько! Ви найдобріша тітонька світу!»

Ніхто не помітив, як зблідла Поліна від дитячого дотику, як нервово прикусила нижню губу. Того ж дня вона надіслала подарунок дівчинці, а звичка розмовляти із собою так і залишилася.

«Колись я заведу собі собаку!» — часто думала Поліна.

Так було до того часу, як три роки тому вона зустріла своє кохання. Думка завести домашнього улюблена відпала сама собою — Євген мав алергію на шерсть тварин.

— Чоловік набагато кращий, ніж собака, — сказала собі Поліна, хоча їй було шкода розлучатися зі своєю мрією.

Сонце вже майже повністю сковалося за горизонтом, і тільки рожеве небо нагадувало про день, що минув.

«Ще один день без нього, — сумно подумала Поліна, — але й у цьому є щось хороше — відстань до нашого спільногого життя скоротилася ще на одну добу».

Поруч із нею мовчки лежав мобільник. За цілий день Євген так і не зателефонував їй жодного разу. Втім, Поліна й не сподівалася. Як же, вдома дружина, її не можна хвилювати.

— А мене можна! — промовила вона й поставила порожній келих поруч із мобільником. — Міг би сходити по хліб або що, щоб мати змогу зателефонувати та сказати хоча б кілька слів!

Поліна піднялася, взяла телефон і келих. Потрібно було повернатися до будинку, де довкола тільки німі, байдужі стіни. Поліна увімкнула телевізор, ішов якийсь серіал, але вона не могла зосередитися й зрозуміти, хто кого любить і кого зрадила геройня фільму. Від мобільника, що ожив, у Поліни радісно стрепенулося серце.

«Жека!» — була перша думка.

Вона помилилася — дзвонила Лариса.

— Вітання! — сказала подруга. — Що поробляєш?

— Байдикую, — сумно відповіла Поліна.

— Значить, твого Жеки немає і ти в гордій самоті?

— Типу того.

— О! Мені зовсім не подобається твій настрій. Хочеш, я приїду до тебе? Просто зараз! Можемо провести вечір за чашкою чаю та приємним спілкуванням.

— Ларко, ти справжня подруга, але... Не треба до мене їхати, я страшенно стомилася і хочу сьогодні раніше лягти спати.

— Як скажеш... — у голосі подруги було чути образу. — Хотіла якнайкраще, а вийшло як завжди.

— Ну, що ти, моя хороша! Не гнівайся на мене! Завтра вранці побачимось на роботі. Обіймашки?

— Добре, до завтра. Обіймаю! — сказала Лариса й попрощалася.

Лариса з'явилася в житті Поліни близько чотирьох років тому. До цього Поля так була зайнята своїм модельним бізнесом, що не мала часу заводити подружок. Якщо й був вільний час, то тільки для чоловіків, та й то з певною метою. Сталося так, що Поліна настільки зашилася з роботою, що без надійного помічника ніяк не могла обійтися й дала оголошення в місцеву газету. Зайняти посаду адміністратора з гарним окладом у відомій модельній агенції виявилося багато охочих, але ніхто з них не мав відповідного досвіду роботи, а Поліні був потрібен саме такий. В останню годину

співбесіди, коли Поля вже втратила всяку надію, прибігла захекана жінка років сорока.

— Я не запізнилася? — спитала вона, на ходу поправивши яскраво-руде волосся.

— Ви записані? — стомлено запитала її Поліна.

— Ні, але мені здається, що я можу вам підійти! — упевнено заявила жінка, і з'ясувалося, таки мала рацію.

Лариса мала відповідну освіту й, головне, досвід роботи. До цього вона працювала в іншому місті, але переїхала, щоб доглядати свою хвору матір, тож Поліна прийняла її в агентство з випробувальним терміном. У перші ж місяці жінки порозумілися й потоваришували. Лара стала подругою Поліни, другою в її житті. Першою, надійною та вірною, колись була Жанна, з якою вона не один рік товарищувала в інтернаті.

— Ех, Жанночко! — промовила Поліна, лягаючи в ліжко. — Де ти зараз? І як склалося твоє життя?

Вночі Полі спалося погано. Як вона не любила поверматися думками в минуле! Але спогади про вірну подругу розтривожили її і заважали заснути. Вони не бачилися майже два десятки років, а колись дали клятву завжди і всюди підтримувати одна одну. Але життя таке непередбачуване! Воно любить вносити свої корективи до людських планів, і не завжди вони збігаються з намірами та мріями людей.

Розділ 3

Н —у як тобі? — запитала задоволеним тоном Лариса, представивши Поліні нову модель. — Що зрист, що вага, що талія — усе як годиться! І, головне, з досвідом дівчинка! Не треба морочитися з нею, як це буває з новенькими.

— Мені вона сподобалася, — відповіла Поля. — Підганяй під неї зразки.

— Та там майже все за її розміром, вважай, нічого не доведеться переробляти! — радісно повідомила помічниця.

— Це добре, — сказала Поліна й зітхнула.

— Ти не в настрої, — зауважила подруга. — Щось трапилося?

— Та ніби ні, — невпевнено промовила Поліна і знизала плечима.

— Розповідай це комусь іншому, а не мені. Я ж тебе знаю майже чотири роки! Бачу, що не все так добре в Данському королівстві. Не тримай у собі, поділись зі мною своєю проблемою.

— Ларо, ти ж знаєш, що проблема в мене, на щастя, лише одна, — сумно промовила жінка.

— Жека?

— Так і є.

— Що цього разу?

— За три дні жодного дзвінка! Приходжу додому, і від самотності дах зносить, а він усе мовчить! Хочеться рвати й метати чи комусь морду набити. Учора ввечері зволив подзвонити — виявляється, має проблеми на роботі. Зарплату затримують на два тижні, а йому треба дружину обстежити в якогось столичного світила, — пояснила Поля.

— А ти яким боком до цих подій?

— Розумієш, Ларо, Жека заздалегідь погодив приїзд професора та обстеження дружини за місцем проживання. Це, як ти розумієш, коштує недешево, а тепер що йому робити? Скасовувати все?

Бідолашний мій Євгенчик! Дзвонить і мало не плаче від безвиході! Довелось скинути йому на рахунок кругленьку суму. Може, і справді він зможе поставити свою дружину на ноги?

— Хіба це для тебе важливо? Тобі не все одно, чи буде вона ходити, чи залишиться в інвалідному візку? Ти про себе краще подумай!

— Я вже казала тобі, що хочу жити з чистою совістю, — неохоче відповіла Поліна. — Мені було б легше, якби його дружина вже одужала, коли Женя від неї піде.

— Може, ти маєш рацію, — погодилася Лариса й, помовчавши, запитала: — Коли ж ти нарешті познайомиш мене зі своїм коханим?

— Вибач, Ларо, але ні! — категорично заявила Поліна. — Я вже не раз повторювала, що кохання живе там, де лише двоє. Розумій мене як хочеш, але ні та ще раз ні! Ось на весілля запрошу! Обіцяю!

— Як знаєш, — сказала Лариса й, образившись, надула губи. — Я б із ним поговорила, щось підказала чи порадила.

— Ось якраз порадниць нам не треба! — усміхнулася Поля й спитала, чи впораються вони сьогодні без неї.

— Без проблем! — відповіла подруга.

Поліна подякувала їй і надіслала повітряний поцілунок. Вона була вдячна Ларисі за те, що та не ставила зайвих запитань. Звичайно, подруга добре знала, куди поїде Поля сьогодні, але не стала нагадувати зайвий раз про болюче.

Поля сіла у свій синій «ніссан» і невдовзі вже мчала рівною швидкісною трасою. Вона не любила навіть думками поверватися до минулого, але п'яте червня було особливим днем. Події 1994 року назавжди змінили її подальше життя, залишивши позаду щасливе дитинство й тих, хто був такий дорогий.

Автомобіль зупинився на узбіччі. Поліна вийшла з машини, пішла густою травою. Місцями кропива досягала двометрової висоти й без жалю обпалювала її тіло, але жінка йшла вперед крізь зарості.

З кожним кроком чагарник на її шляху ставав усе густішим, проте вона, обдираючи руки до крові, не звертала на це жодної уваги.

Зупинилася лише тоді, коли побачила перед собою залишки фундаменту. Вона знайшла шматок бетонної плити, що стирчав із землі як сумний пам'ятник її світловому минулому, присіла на нього. Перед Поліною були тільки зарості, крізь які виднілися руїни будинку, де колись жило щастя. Будинок звів її тато, він же сам його і спроектував.

«Щоб було в ньому світло, — казав він. — Де багато світла та сонця, там живе щастя, хоча я впевнений, що без вас, мої улюблени дівчатка, воно не прийшло б сюди».

Улюбленими дівчатками батько називав свою дружину та дочку Полю. Поліна досі не зустрічала такої щасливої родини, якою була їхня. У їхньому домі панували повне порозуміння, повага та любов. Поля ніколи не чула, щоб батьки сварилися, навіть не було дратівливого тону, коли щось не ладилося. Поліна була дитиною, але знала, що не все йшло гладко в батьковому бізнесі. Тато часто виїжджав до Литви, і вони з мамою рахували дні та години до його повернення, готувалися, як до справжнього свята. А тато ніколи не повертається додому з порожніми руками.

— Мої улюблені дівчатка, — говорив він, увійшовши до будинку, — я привіз вам гостинці!

Іноді мама закидала йому надмірні витрати на це, і батько обіцяв наступного разу бути економнішим, але знову повертається зі щедрими подарунками.

— Ну що я можу вдіяти із собою, якщо так люблю вас? — говорив він навмисне винуватим голосом і робив сумне обличчя. — Мабуть, мені доведеться розлюбити вас!

— Hi! Не треба! — кричали Поля з мамою в один голос.

Поліна усміхнулася при спогадах, від яких ставало і світло, і сумно на душі. Тоді здавалося, ніби все, що відбувалося з ними, природне, що так завжди буде. Разом вони будували плани на майбутнє, мріяли про те, як Полінка виросте, вивчиться та стане відомим модельєром. Вона ним стала, але вже без батьків. Поля зітхнула й подивилась на небо, де над нею в бездонній сині зависли кілька кучерявих хмаринок.

— Мамо, тату, вірю, що ви мене бачите зараз і знаєте, що ваші й свої мрії я втілила в життя.

Поліна вірила, що людське життя не закінчується на землі, адже недаремно кажуть: «Наприкінці життєвого шляху» чи «Наприкінці земного шляху». Значить, із закінченням земного шляху починається інше, невідоме людині життя, просто люди не знають, яку воно має форму й де воно, але в його існуванні Поліна була впевнена.

Батько часто привозив донечці на подарунок ляльки. Вони були різного розміру, в різному одязі, і Поліна відразу ж роздягалася їх, щоб нарядити в нові сукенки. Спочатку все це шила мама, потім Поля сама почала придумувати різні фасони, щоб у жодної з подружок не було ляльки в такому вбранині. Років із дев'ятирічною вона вже самостійно шила одяг для ляльок, обов'язково вигадуючи щось нове й незвичайне. Коли

дочці виповнилося десять років, батьки на сімейній раді вирішили серйозно готовати дочку до майбутньої професії. Щоразу батько привозив із Литви відрізи тканин, книги з крою та шиття, і Поліна із задоволенням робила ескізи моделей, а потім сама бралася шити. Мама, яка завжди шила одяг і собі, і дочці, охоче допомагала їй. А вже як Полінці стало дванадцять років, батьки вирішили не чекати, поки дочка виросте і здобуде відповідну освіту, а вже зараз пошукати підхожу будівлю та відкрити модельну агенцію. Батько знайшов таке помешкання, викупив будинок, але на нього накинули оком інші особи. Поліну не надто посвячували в комерційні справи, але вона відчувала, що через це приміщення щось пішло не так. Батько приходив додому чимось стривожений, хоч і вдавав, що в нього все добре. Мама намагалася заспокоїти його, але над сім'єю вже тоді почали згущуватися хмари. Якось уночі до них приїхали незнайомі люди, забрали батька й повезли із собою. Полінка прикинулася, що спить, коли мама зазирнула в її кімнату, але дівчинка до ранку не заснула — вона сиділа на підвіконні в темній кімнаті й дивилася на дорогу. Батько повернувся близче до обіду, усміхнувся з порога й сказав, що все гаразд. Поліна не чула розмови батьків, але відчувала, що наближається щось страшне. Дитяче чуття не підвело її.

— Мої улюблені дівчатка, — сказав тато п'ятого червня, — усе втряслося, і ми можемо поїхати на відпочинок на цілих три дні!

— На річку з ночівлею та наметами? — радісно спитала Поля.

— Звичайно!

— І багаття буде? І картопля печена?

— Все, що захочеш, моя принцесо! — запевнив батько й наказав збиратися.

Поліна запам'ятала той фатальний день з усіма подробицями, начебто це сталося не чверть століття тому, а вчора. Вони метушилися, збираючи речі, жартували й раділи майбутньому відпочинку.

Завантаживши все в машину, вийшли з дому, навіть не припускаючи думки, що ніколи вже не переступлять його поріг.

Тато вправно вів «мазду» трасою. Він весь час жартував і повторював, як любить своїх дівчаток і який він радий, що нарешті все щасливо вирішилося із приміщенням для модельного агентства. Мама сиділа поруч із батьком, Поля — на задньому сидінні, звідки

можна було бачити поперед себе дорогу й при нагоді цмокнути в щоку тата і маму.

— Полінко, не передумаєш бути модельєркою? — спитав батько.

— Ніколи! — відповіла вона.

— Не вийде так, що зараз мама лізтиме зі шкіри, щоб поставити на ноги агентство, розкрутити бізнес, а ти виростеш і скажеш, що тобі хочеться зайнятися чимось іншим?

— Не передумаю, татку, і не сподівайся! — весело відповіла Поля й цмокнула батька в щоку.

— Якщо передумає, то я відразу попереджаю, що не шитиму для неї найmodніші сукні! — сказала мама.

— Ні, мамо, це я шитиму тобі такі сукні, яких ні в кого у світі не буде! — заявила дівчинка. — І знаєш чому?

— Чому ж?

— Тому що ти в мене найкрасивіша, і я тебе дуже люблю!

— А я, значить, ходитиму обірванцем? — промовив батько скривдженим тоном.

— І тебе, татусю, я теж люблю і пошию тобі найкрасивіший піджак! — пообіцяла Поля, і всі дружно засміялися. — Ви мені не вірите? — спитала вона.

— Віrimo! Віrimo! — в один голос запевнили батьки.

— Ми з татом у тебе дуже віrimo, — сказала мати. — У тебе буде своя торгова марка, яку знатимуть не лише в нашій країні, а й далеко за кордоном. До речі, треба було б придумати їй назву.

— Що думати? — сказав батько. — «Поля» або «Поліна», і ніяк інакше.

— Хай дочка сама вигадає, — запропонувала жінка, і чоловік погодився.

— Поля, Поліна, Поліна... — задумливо промовила дівчинка. — Придумала! «Ліна»! Хай буде «Ліна»!

— Чому?! — здивувався батько.

— «По» відкидаємо, залишається «Ліна»! — пояснила дівчинка.

— Може, не поспішатимемо і ти ще подумаєш? — мама повернула голову й поглянула на дочку.

— Тобі дуже подобається «Ліна»? — спитав батько.

— Так! Так! Так! — Поля тричі ляснула в долоні.

— Значить, хай так буде!

— Мамочко, татку! Обіцяю не підвести вас! — радісно вимовила дівчинка.

— Ми навіть не сумніваємося! — запевнила її мати.

Якоїсь миті Поліна помітила, що тато напружився, перестав сипати жартами й додав швидкості. Він запитав, чи мама пристебнута ременем, і наказав дочці сісти на сидіння за ним. Поля чудово пам'ятала, як білий «мерседес» мчав за ними, як в одну мить наздогнав їхню «мазду» над крутим урвищем. Сильний поштовх, крик мами — і все... Більше Поліна не бачила своїх батьків. Вона опритомніла в лікарні й постійно просила, щоб до неї прийшли мама і тато, але їй відповідали, що вони перебувають у лікарні для дорослих. Якоїсь миті дівчинка зрозуміла, що її обманюють і що батьків немає в живих. Вона більше нічого не питала, просто замкнулася в собі, не бажаючи жити у світі, де немає ні мами, ні тата. Дівчинка почувалася самотньою, покинутою і нікому не потрібною. Їй хотілося одного — якнайшвидше повернутися додому й зacinитися у своїй кімнаті, але тоді вона ще не знала, що їхній світлий будинок, де жило щастя, спалили дощенту того дня, коли загинули батьки. Очевидно, батькові конкуренти постаралися на славу — не залишилося нічого: ні дому, ні приміщення агентства... Лише дванадцятирічна дівчинка, що якимось дивом вижила...

Поліна важко зітхнула. Стільки років минуло, а в пам'яті все свіже: і усміхнена мама, і батько за кермом, який більше за життя любив своїх дівчаток. Поля пам'ятала не тільки події того фатального дня, а навіть усі дрібниці, що були в їхньому домі. У її кімнаті висіли сині фіранки з білими ромашками, біля ліжка стояв нічник у вигляді рожевої квітки лотоса, біля стіни — полиці з її ляльками та сукні, спідниці, кофточки, які вона сама пошила.

— Мої хороші, ви можете мною пишатися, — ледь чутно промовила Поліна. — Я вас люблю, як і раніше!

Поля подумала, що досі її ніхто так не любив, як батьки. Вона вірила Євгену, але він ніколи не зможе дати їй стільки любові, як мама й тато. Поліна дуже шкодувала, що не залишилося жодної фотографії батьків, і навіть на могильному пам'ятнику не було їхніх зображень. Тільки пам'ять — надійне сховище всього, що було, — здатна зберігати багато років і образи, і події, і голоси, і навіть колишні думки.

Розділ 4

Євген прийшов до Поліни, скрасивши своєю присутністю її самотній вечір. Вона власноруч приготувала курку гриль так, як він любив, гарно сервірувала стіл, поставила два келихи та пляшку французького вина, запалила свічки.

— Поленько, ну навіщо? — зніяковів він.

— У нас сьогодні свято! — відповіла Поля.

— Яке? — здивувався чоловік.

— Твій прихід у цей дім завжди свято!

— Ну навіщо ти стільки всього наготовила? — спитав Євген, сідаючи за стіл.

— Тому що цей вечір наш і лише наш! — відповіла Поліна й поцілувала чоловіка в шию, торкнувшись обличчям злегка колючої щоки.

Вони сиділи в напівтемряві, пили вино і їли курку. Поліна з неприхованим задоволенням і розчulenням дивилася, з яким апетитом наминає м'ясо її коханий.

— Мабуть, дуже зголоднів? — спитала вона.

— Так, Поленько, цілий день на ногах, — відповів він. — Ти так смачно готуєш! Нема сил зупинитися!

— Я готую мало, здебільшого віддаю перевагу перекусам у ресторані. Іноді люблю повечеряти тим, що приготує хатня робітниця тітка Ганна, щоб не гаяти час на кухні, — зізналася вона. — Але тобі готую із задоволенням. Справді!

— Дякую, моє сонечко! Я так сумую за гарною домашньою їжею. Чесно!

— Коли ми житимемо разом, я завжди балуватиму тебе різною смакотою!

— Це буде здорово! Але тільки цур не розгодовувати мене до неосяжних розмірів!

— Чому? — усміхнувшись куточками губ, спитала Поля.

— Мене, товстого й із великим животом, ти розлюбиш і знайдеш собі іншого, молодшого й худішого, — сказав Євген, проковтнувши черговий шматок м'яса з хрусткою скоринкою.

— Той, кого я шукала, зараз поряд зі мною, — сказала вона тихо, — і нікого іншого мені не треба.

Поліна відтягувала розмову про його дружину. Не хотілося псувати зустріч, на яку вона чекала довгих дев'ять днів. За цей час коханий зателефонував їй лише двічі, тож Полю так і підмивало запитати чому, але водночас хотілося продовження такого спокійного вечора, коли тихо потрісують свічки, кидаючи на стіни мерехтливі тіні, а поруч він, такий близький, рідний і бажаний!

«Мені все одно доведеться розпочати цю розмову», — подумала вона й запитала, чи відбулася консультація лікаря.

— Так, Полю, професор приїжджає, я все сплатив, за що тобі велике спасибі, — відповів чоловік і відсунув від себе порожню тарілку.

— Що сказав? Чи є хоча б найменша надія?

— Щоразу ці лікарі обіцяють, але... — Євген зітхнув і витер губи серветкою. — Зробили додаткове обстеження, а це ще витрати... Але це не так важливо! Тепер попереду консиліум і висновок.

— Будемо сподіватись на краще.

— Так, Поленько, так! Ти маєш рацію: не можна втрачати надію, — сумно промовив він.

Євген пішов у ванну кімнату, а Поліна тим часом прибрала зі столу. Прийнявши душ, чоловік попрямував до спальні, а після нього пішла освіжитися Поліна. Коли вона повернулася, Євген міцно спав. Вона не мала навіть крапельки образи на нього. Поля розуміла, як важко йому доводиться із хворою дружиною, до того ж нервова робота. Вона тихенько лягла поруч, задивилася на свого коханого.

«Яке щастя просто так спостерігати, як він спить, прислухатися до його рівного дихання й просто знати, що коханий поруч», — думала вона.

Вранці Поліна прокинулася раніше за Євгена і встигла приготувати йому сніданок. Він відчував незручність від того, що заснув і не провів ніч із Поліною.

— Я найогидніший чоловік! — сказав він, съорбнувши каву. — Прийшов до коханої жінки та зганьбився, заснув. Поленько, я виправлюся, чес-слово!

— Усе нормальноИ. — Поліна ніжно торкнулася кінчиками пальців його руки. — Я тебе побачила, а це головне.

— Я так скучив за тобою за ці дні, мріяв, як пристрасно й довго ми будемо кохатися, а вийшло якось...

— Не думай про це.

— Добре, — зітхнув він. — Я думатиму тільки про тебе, мое сонечко, але все одно хочу почути від тебе, що я прощений.

— Звичайно! — усміхнувшись, сказала Поліна.

Вранці, побачивши подругу, Лариса загадково усміхнулася.

— На мені щось не так? — запитала Поліна.

— Ти вся прямо розквітла! — зауважила Лариса. — Навіть не питаю чому! Сама знаю: була бурхлива ніч кохання. Вгадала?

— А ось і ні! Жека був у мене, але ми не кохалися, — відповіла Поліна.

— Отакої! Жартуєш? Щоб ти в ліжку з чоловіком і без сексу? Не вірю! — засміялася Лариса.

— Для сексу я мала «жеребчиків», а Жека... Це зовсім інше! — замріяно промовила Поліна.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

Рекомендована література

[Свое чуже життя](#)

[Перейти до категорії
Романи](#)

купити